

segítő, tehát nem öncélú ábrák és táblázatok, valamint színes példák tarkítják. Dicséretes, hogy az adatgyűjtéshez használt kérdőív teljes egészében elolvasható a mellékletek között, de itt találhatók a fókuszcsoportos interjúk részletei, az internetes szövegkorpusz példaanyagai, és a kutatás valamennyi olyan kiegészítő táblázata, amelyek közzlése túl sok lett volna a törzsszövegben, itt azonban rendkívül hasznos az elmélyülni kívánó olvasók számára.

LÁZÁR LAKATOS ALIZ kötete az említett, a jövőben könnyen orvosolható észrevételekkel együtt is fontos és valóban hiánypótló eredményekkel járul hozzá a nyelvtudomány több területéhez, sőt a pedagógiához is. Kutatásával a magyar szleng- és kétnyelvűség-kutatás egyik régi adósságának törlesztését kezdte el. Miként ő is több helyen megfogalmazza, a téma számos további szempontból vizsgálható még, így csak remélni tudjuk, hogy a könyv mind szerzője, mind mások számára folytatni kívánt utat nyitott ezen irányok kijelölésével.

PARAPATICS ANDREA
Pannon Egyetem

TÁRSASÁGI ÜGYEK

A Magyar Nyelvtudományi Társaság 2024. évet záró közgyűlése

1. A Magyar Nyelvtudományi Társaság 2025. március 4-én az ELTE BTK Kari Tanácstermében tartotta meg a 2024. évet lezáró közgyűlését.

2. J u h á s z D e z s ő e l n ö k megnyitotta a közgyűlést, és köszöntötte a jelenlévőket. Tájékoztatott arról, hogy a Társaság 2025. február 25-én 15:00 órára összehívott közgyűlése a megjelent rendes tagok nem kellő számára tekintettel határozatképtelen volt, ezért került sor a megismételt közgyűlés összehívására. Megállapította, hogy alapszabályunk szerint a jelen, megismételt közgyűlés határozatképes. Jelezte, hogy az előzetesen meghirdetett napirendhez nem érkezett módosító javaslat, majd ismertette a közgyűlés napirendi pontjait, melyekhez hozzászólás nem hangzott el.

Ezt követően F o r g á c s T a m á s egyetemi tanár megtartotta Frazeológiai egységek mint a szókincs bővítésének eszközei című közgyűlési előadását.¹

3. Az előadás elhangzása után F a r k a s T a m á s főtitkár terjesztette elő jelentését a Társaság legutóbbi rendes közgyűlése óta eltelt időszakról.

Tisztelt Közgyűlés!

1. A Magyar Nyelvtudományi Társaság a legutóbbi rendes közgyűlése, azaz a 2024. február 27. óta eltelt időszakban – ide érve a mostani közgyűlést előkészítő 2025. január végi alkalmat is – három v á l a s z t m á n y i ü l é s t tartott.

¹ L. folyóiratunk jelen számában.

A 2024. május 14-i választmányi ülés megtárgyalta a Réger Zita-, illetve a Zsirai-díjat odaítélő bizottságok tagságának felkérésére, illetve módosítására vonatkozó javaslatokat; egy tagtársunktól érkezett indítvány kapcsán állást foglalt arról, hogy az Alapszabály újabb, az egyes szervezeti egységek működését részletesebben kidolgozó módosítását nem tartja szükségesnek; s megvitatta a tagdíjak szükségessé váló emelésének kérdését.

A 2024. november 5-i választmányi ülés visszatért a tagdíjmelés kérdéskörére, döntött a díjakat odaítélő bizottságok kiküldéséről is, valamint tájékoztatást kapott a program-szervezés és -hirdetés megújuló gyakorlatáról.

A 2025. január 28-i választmányi ülés fő feladata a tavalyi évet lezáró közgyűlés előkészítése, illetve a díjakra javaslatot tevő bizottságok, valamint a megemlékezési bizottság előterjesztéseinek elfogadása volt. Beszámoló hangzott el továbbá a szakosztályok képviselőivel tartott korábbi megbeszélés eredményeiről.

Mindhárom választmányi ülésen szó esett a Társaság folyóiratainak, kiadványainak helyzetéről, illetve tagfelvételre is sor került.

2. A Társaság szakosztályainak és tagozatainak munkájáról az alábbiakban adok számot.

a) A 2024. év során a Társaság 17 felolvasóülést tartott Budapesten. Közülük 2 a Finnugor szakosztály, 4 az Általános nyelvészeti szakosztály, 10 a Magyar nyelvi szakosztály, 1 pedig e két utóbbi közös szervezésében valósult meg. Tavasszal egy kerekasztal-beszélgetés egészítette ki a programot, melyet az Általános nyelvészeti szakosztály szervezett; témáját a mesterséges intelligencia, illetve a nyelvtechnológia aktuális kérdései képezték. Több jubiláló tagtársunkat köszönthettük a felolvasóülések alkalmával. Az előadások jelenléti formában és online is követhetők voltak.

b) A Társaság tagozatai az elmúlt évben szintén folytatták munkájukat.

A Magyar tanári tagozat megrendezte hagyományos tanulmányi versenyeit (gazdag kísérőprogramjaikkal együtt): az 5–8. osztályos tanulók részvételével a XXVII. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási versenyt (döntője: KRE, Budapest, 2024. máj. 25.), a középiskolás korosztály számára pedig a XVI. Eötvös József középiskolai szónokversenyt (döntője: ELTE, Budapest, 2024. ápr. 20.). A versenyeken ezúttal is sok száz tanuló, kísérőtanár és szervező vett részt, számos hazai és határon túli oktatási intézmény képviseletében. A Tagozat gondozza és dinamikusban fejleszti online folyóiratát, az Anyanyelv-pedagógiát.

A Névtani tagozat tevékenységéhez – egy felolvasóülés megtartása mellett – az Alkalmazott Név kutatás 2024 konferencia (KRE, Budapest, 2024. okt. 14.) megrendezése, illetve a Névtani Értesítő folyóirat kiadása kapcsolódott.

A Pragmatika tagozat az Újdonságok a szemantikai és pragmatikai kutatásokban konferenciasorozat aktuális alkalmának (SZTE, Szeged, 2024. ápr. 26.) megszervezésében működött közre.

3. A Társaság vidéki csoportjai szintén több szakmai programot szerveztek, illetve kapcsolódtak be ilyenekbe az elmúlt időszakban.

A debreceni csoport a tavaszi és az őszi félévben együttesen 7 felolvasóülést tartott társasági programsorozatának keretében.

Az egri csoport két felolvasóüléssel, egy könyv- és folyóiratbemutatóval, valamint a Változatos magyar nyelv II. A horvátországi magyarságról horvátországi ma-

gyaroktól konferencia (EKKE, Eger, 2024. nov. 25.) társszervezésével kapcsolódott be a Társaság életébe.

A **jászszági csoport** mindkét félévben egy-egy felolvasóülést tartott Jászberényben.

A **nyíregyházi csoport** a Szövegek, kultúrák, nyelvek konferencia nyelv- és irodalomtudományi szekciójának megrendezését (NYE, Nyíregyháza, 2024. nov. 12.) vállalta magára.

A **pécsi csoport** tagjai egyéb rendezvény, a Találkozások az anyanyelvi nevelésben konferenciasorozat 5. alkalmának a programjába kapcsolódtak be.

A **szegeedi csoport** tagjai a szokásos módon vettek részt olyan programok és tevékenységek megvalósításában, mint az Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny, a verseny névadójának emlékünnepe, valamint a nyelvi ismeretterjesztés különböző alkalmai.

A **szombathelyi csoport** a Társaság társszervezésében korábban megvalósult VII. Dialektológiai Szimpozion kötetének megjelentetésében, illetve egy könyvbemutató megszervezésében vállalt szerepet.

A **veszprémi csoport** a tavaszi félévben egy 5 előadásból álló programsorozattal, az őszi félévben pedig 2 angol nyelvű előadással jelentkezett. A csoport tagjai ismételtelen megszervezték a Nyelvész Lélek című, felső tagozatos és középiskolás diákoknak szóló versenyt, s több ismeretterjesztő előadást tartottak a régió iskoláiban.

4. A Társaság a már említett **k o n f e r e n c i á k** mellett közreműködött a 6th International Workshop on the History of Speech Communication Research című beszédtudománytörténeti nemzetközi workshop (ELTE, Budapest, 2024. szept. 20–21.) megvalósításában.

5. A Társaság **folyóiratai** közt elsőként említendő Magyar Nyelv 2024-ben 120. évfolyamával jelentkezett, a szokott rendben, terjedelemben és formában. A nyomtatott kiadás mellett megjelenő elektronikus változat a folyóirat OJS-es oldalán elérhető. A Névtani Értesítő tárgyévi, 46. száma is rendben napvilágot látott, nyomtatásban és online, a folyóirat OJS-es oldalán egyaránt. A Társaság Magyar tanári tagozatának online folyóirata, az Anyanyelv-pedagógia megújult formában jelent meg: 17. évfolyamának két utolsó számától immár egy új, ugyancsak OJS-es platformon. A honlapváltást a folyóiratot bemutató tartalmak bővülése és a szerkesztési folyamatok újratervezése kísérte. Az aktuális számok közzététele mellett mindhárom folyóirat internetes oldala időben visszafelé is bővíti archív tartalmait az online formában szabadon elérhető korábbi évfolyamok anyagával.

A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai sorozat örömteli módon új **k ö t e t t e l** (243. szám) gazdagodott: megjelent ZOLTÁN ANDRÁS Slavo-Hungarica. Tanulmányok a szláv–magyar nyelvi kapcsolatok köréből című gyűjteményes kötete.

Társaságunk a megszokott módon továbbra is rendszeresen támogatja kiadványaival a határon túli és hazai kutatóhelyeket, illetve különböző szakmai rendezvények és versenyeinek megvalósítását.

6. A Társaság feladatai között tartja számon 70., 80. és 90. életévüket betöltő tagjainak köszöntését, továbbá az elhunyt tagtársakról történő megemlékezést. Jubilánsainkat a budapesti felolvasóületek, illetve a vidéki csoportok rendezvényeinek keretében vagy levélben köszöntöttük. A laudációkat és a nekrológokat a Magyar Nyelv folyóirat Társasági ügyek rovatában adjuk közre.

7. Társaságunk honlapja elsősorban az állandó tartalmakat, valamint a legfontosabb aktuális információkat igyekszik elérhetővé tenni. A friss, új információk közzétételének gyorsabb és rugalmasabb felületét a Társaság Facebook-oldala biztosítja.

8. A Társaság működésével kapcsolatos, a szervezéssel és adminisztrációval összefüggő feladatokról az elmúlt évben is szervezőtitkárunk, Bakonyiné Tóth Gabriella gondoskodott. Áldozatos munkáját ezúton és ezúttal is köszönjük.

Beszámolóm végére érve kérem a tisztelt tagságot a jelentés elfogadására.

4. A főtitkári jelentéshez kérdés, kiegészítés nem érkezett a jelenlévők részéről. Ezt követően Gerstner Károly pénztáros olvasta fel a pénztárosi jelentést. A Társaság pénzügyei 2024 folyamán a következőképpen alakultak:

B e v é t e l e k :	
2023. évi maradvány:	4.020 Ft
MTA-támogatás:	843.000 Ft
SZJA 1% felajánlásából:	138.000 Ft
Tagdíjbefizetés:	124.000 Ft
Pártolói tagdíj:	80.000 Ft
Kiadványértékesítés:	21.000 Ft
Egyéb (pályázatok, folyóirat-támogatás, versenyek):	10.344.000 Ft
Ö s s z e s e n :	11.554.020 Ft
K i a d á s o k :	
Személyi kifizetések:	5.484.000 Ft
Ebből:	
Szerkesztői és egyéb díjak, munkabér:	4.949.800 Ft
Kifizetéseket terhelő járulékok:	534.200 Ft
Dologi kiadások:	6.061.845 Ft
Ebből:	
Bérleti díj:	288.000 Ft
Postai és banki költségek:	356.700 Ft
Egyéb (nyomda, tárhely, versenyek dologi költségei):	5.417.145 Ft
Ö s s z e s e n :	11.546.020 Ft
M a r a d v á n y :	8.175 Ft

A pénztárosi jelentéssel kapcsolatban kérdés vagy kiegészítés nem hangzott el.

A számvizsgáló bizottság jelentését Bakró-Nagy Marianne, a bizottság elnöke ismertette, mely szerint a bizottság a Társaság dokumentumait rendben lévőnek találta. A jelentésre vonatkozóan kérdés, kiegészítés nem merült fel.

A Társaság közhasznúsági jelentését Farkas Tamás főtitkár ismertette. A közhasznúsági jelentéssel kapcsolatban kérdés, kiegészítés nem hangzott el a jelenlévők részéről.

Az elnök szavazásra bocsátotta az elhangzott beszámolókat. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a főtitkári beszámolót, a pénztárosi jelentés, a számvizsgáló bizottság jelentését és a közhasznúsági jelentést.

5. Az előző közgyűlés óta eltelt időszakban hatan kérték felvételüket a Társaság tagjai közé. A közgyűlés egyhangúlag támogatta az előterjesztett **j e l e n t k e z ő k f e l v é t e l é t** a tagság soraiba.

A közgyűlés utolsó napirendi pontjaként került sor a **t á r s a s á g i d í j a k á t - a d á s á r a**. A választmány a díjakat odaítélő bizottságok javaslata alapján négy társasági díj odaítéléséről döntött. A díjak indoklását Juhász Dezső elnök ismertette. A Gombocz Zoltán-díjat Krizsai Fruzsina, a Csűry Bálint-díjat Kelemen Mária, az idén először átadott Réger Zita-díjat Antalné Szabó Ágnes vehette át. Kubitsch Rebeka a Fokos-Fuchs-díjat utólag veszi majd át.

6. Juhász Dezső elnök megköszönte a megjelenteknek a részvételt, majd berekesztette a közgyűlést.

Összeállította: FARKAS TAMÁS
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Juhász Dezső köszöntése*

Tisztelt Egybegyűltekt, kedves Ünnepekt, kedves Dezső!

Sok szeretettel köszöntöm az Ünnepeket és az Egybegyűlteket az ELTE Bölcsészettudományi Kara és egyben a Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet vezetősége nevében a mai ünnepségen. Ma egy olyan különleges alkalomra gyűltünk össze, amely intézetünk egyik kiemelkedő pályafutású professor emeritusának a 70. születésnapját, illetve tudományos pályafutásának és életművének méltó megünneplését jelenti. Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy én mondhatom az egyik köszöntőt, és hogy köszönetet mondhatok mindazért, amit Juhász Dezső a nyelvészet, ezen belül is a nyelvtörténet, a dialektológia és a névtan, illetve a tudományos közélet és az oktatás terén végzett.

Juhász Dezső pályafutása több szempontból egyedülálló és példaértékű. A teljesség igénye nélkül megemlítendő oktató-kutatói munkája, tudományszervező és folyóiratszerkesztő tevékenysége, vezetői megbízásai. Nyelvészként, nyelvtörténészként, névtanusként és a tudományos közélet irányítójaként rendkívüli munkát végzett, és fontos szerepet játszott több generáció életében. Munkásságának alapvető pillére a nyelv és a társadalom közötti kapcsolat, a nyelvtörténeti változások megértése, a leíró és történeti dialektológia, valamint a leíró és történeti névtan kutatása, ezek eredményeinek széles körű bemutatása.

Nemcsak kutatásai és könyvei, hanem szemináriumai, előadásai és témavezetői tevékenysége is mindvégig inspirációt jelentettek a diákok és fiatal kutatók számára. Olyan nyelvészeti kérdésekkel foglalkozott, amelyek nemcsak tudományos szempontból fontosak, hanem mindennapi életünkben is hatással lehetnek ránk, és amelyek számos szakdolgozatot, doktori munkát és TDK-dolgozatot inspiráltak. Az első emlékeim az ünnepeltről nekem is egyetemista koromból vannak, amikor történeti névtan tematikájú órára jártam hozzá. Ez választható kurzus volt, és nagyon izgalmasan hangzott, annak ellenére, hogy

* Elhangzott az ELTE Bölcsészettudományi Karán, 2025. április elsején.